

SIMON
ROZENDAAL

De hetze tegen glyfosaat en alle milde pesticiden

Natuurlijk zou het mooi zijn als er helemaal geen chemische bestrijdingsmiddelen hoeven te worden gebruikt. Net zoals het leuk zou zijn wanneer de zon elke dag schijnt. Wanneer alle mensen lief en aardig zijn en we geen leger en politie nodig hebben.

Realistischer is het om te streven naar een beperkt gebruik van bestrijdingsmiddelen, die zo selectief mogelijk zijn (wat betekent dat ze zich richten op precies dát diertje of plantje dat je niet wilt) en zo min mogelijk nare effecten hebben op mens en natuur.

Welnu, glyfosaat – het onkruidbestrijdingsmiddel dat de velden in het voorjaar oranje kleurt en de hoofden van politici en actievoerders rood – is zo'n middel.

Wageningen University heeft een dossier over glyfosaat, en daarin staat dat de toxiciteit ervan al jaren wordt onderzocht. Daaruit komt naar voren dat 'glyfosaat – mits het selectief wordt toegepast – minder schadelijk is dan andere bestrijdingsmiddelen'. Eerder al schreef de universiteit aan de Tweede Kamer: 'Glyfosaat scoort landbouwkundig en qua haalbaarheid van investeringen in geld en menskracht beter dan de huidige alternatieven.' Oftewel: het is een behoorlijk veilig middel, en helaas pindakaas, we hebben het soms nodig.

Dat maakt de hetze die al jaren gaande is tegen glyfosaat des te vreemder. De Tweede Kamer nam zelfs een motie aan tegen het gebruik ervan. Alsof ze er niks beters te doen hebben. Ze praten op het Binnenhof ongeveer even lang over glyfosaat als over de vreselijke aanval van Hamas op Israël.

De glyfosaatgekte past in de algehele chemofobie – een op groene dwalingen gebaseerde afkeer van chemische stoffen. Alle bestrijdingsmiddelen zijn verdacht. Het wemelt van de ratten in Nederland omdat het middel waarmee ze werden bestreden (een simpele bloedverdunner, veel mensen slikken het tegen trombose) niet meer mag worden toegepast. Op mijn golfbaan hebben ze weer eens last van *dollarspot*, een schimmel die greens slecht bespeelbaar maakt, doordat ze niks 'chemisch' mogen gebruiken.

Je ziet het ook aan het respect dat Bas Bloem ten deel valt. Deze neuroloog meent een verband te hebben gevonden tussen het gebruik van bestrijdingsmiddelen en de ziekte van Parkinson. Hij wordt overal als een deskundige bewierookt – ook weer in de Tweede Kamer. Maar Bloem is een neuroloog, geen toxicoloog. Hij weet natuurlijk het een en ander van hersenziekten, maar hij weet weinig tot niets van de toxiciteit van bestrijdingsmiddelen en weinig tot niets van luchtvervuiling, zo blijkt uit al die weinig kritische interviews (in alle kranten, op tv en ja, zelfs in dit weekblad).

Laten we aannemen dat het klopt wat Bloem zegt, dat parkinson sterk toeneemt. Dat is overigens niet vanzelfsprekend. In een artikel in het medische tijdschrift *The Lancet*, waaraan de 'parkinsonprofessor' zelf refereert, staan tabellen die tonen dat wanneer je corrigeert voor vergrijzing, het aantal gevallen in Nederland helemaal niet stijgt, maar juist licht daalt. Maar goed, zelfs als de hersenziekte zou toenemen, is het toch onlogisch om die stijging te koppelen aan twee verschijnselen – luchtvervuiling en de toxiciteit van bestrijdingsmiddelen – die nota bene sterk dalen?

Wat betreft die bestrijdingsmiddelen: vroeger had je DDT, dieldrin, aldrin, de Vapona-strip. Die waren nog eens toxisch, voor mens zowel als milieu. Tijdens mijn studie scheikunde heb ik eens een scriptie geschreven over 2,4,5-T (trichloorfenoxyazijnzuur) dus ik weet een beetje waar ik het over heb: de pesticiden van destijds waren tinnef. Begrijpelijk dat de Amerikaanse bioloog Rachel Carson in 1962 haar boek *Silent Spring* schreef, dat mede aan de wieg stond van de milieubeweging.

Maar de tijden zijn veranderd. Gelukkig. Die rotzooi wordt niet meer gebruikt, behalve dan in Afrika (je kunt veel zeggen over DDT, maar het is wél effectief tegen muggen) en de middelen die nog worden gehanteerd in de landbouw – de glastuinbouw gebruikt al bijna niks meer – zijn behoorlijk veilig. Inclusief glyfosaat.

Dus kunnen we alsjeblieft een beetje rationeel over bestrijdingsmiddelen praten? Ze doen weinig kwaad en helpen om onze steden rattenvrij te houden, onze golfbanen schimmelvrij. En ons voedsel betaalbaar. **EW**

Het is vreemd hoe 'parkinsonprofessor' Bas Bloem alom als deskundige wordt bewierookt